

عنوان مقاله:

زمینه ها و دلایل به کارگیری و برکناری عماربن یاسر از فرمانروایی کوفه

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های تاریخی، دوره 9، شماره 4 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

مریم سعیدیان جزی - استادیار گروه معارف اسلامی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

این پژوهش در پی فهم زمینه ها و علت های موثر در انتخاب امیران کوفه و همچنین برکناری آنها در دوران خلافت عمر بن خطاب است. برای انجام این پژوهش فرمانروایی یکی از امیران مشهور کوفه، یعنی عمار بن یاسر، بررسی می شود که به دستور خلیفه وقت، عمر بن خطاب، انتخاب شد و پس از یک سال عزل شد. از آنجا که درباره این موضوع به صورت پراکنده و متناقض گزارش هایی در منابع اسلامی آمده است و پژوهش های معاصر یا بیشتر رویکرد توصیفی داشته اند یا به ابعاد مختلف آن کمتر توجه کرده اند، ضرورت پژوهش بیشتر دریافت می شود. پژوهش کتابخانه ای حاضر از نوع مطالعه تاریخی و توصیفی و تحلیلی است. نتایج به دست آمده از این پژوهش حاکی از آن است که وضعیت اجتماعی و فرهنگی حاکم بر کوفه و جامعه اسلامی، به علاوه ویژگی های شخصیتی و سلوک مدیریتی عمار و ضرورت حفظ و اداره عراق و تقویت دستگاه خلافت باعث انتصاب او بر کوفه شد. چنان که پدیدار شدن دگرگونی های سیاسی اجتماعی پس از رحلت رسول الله (ص)، ظهور و بروز عصبیت های عربی و پایداری اعراب بر حفظ سنت های فرهنگی قبیله ای، اتفاق نظر رهبران و اشراف قبیله ای و متحدان حکومت قریشی برای پیشبرد خلافت عربی، در کنار پیوستگی عمار با اهل بیت (ع)، مقاومت او در برابر تفرقه افکنی و رشدنایافتگی جامعه قبیله ای، تلاش برای اجرای آموزه های وحیانی و سنت رسول الله (ص) و در نهایت راهبردهای دستگاه خلافت برای حفظ آرامش ایالات و حراست از تمامیت خلافت عربی برخاسته از سقیفه در برکناری عمار سهم بسزایی داشت. در نتیجه در انتخاب و برکناری عمار سه عامل اوضاع زمانه، نظام سیاسی و طبقات مختلف اجتماعی نقش داشتند.

کلمات کلیدی:

عمار بن یاسر، عمر بن خطاب، امارت، کوفه، عصبیت، قریش، خلافت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1323864>

